

De drie wijzen

Lang geleden leefden er eens een zeer rijk man. Hij had alles waaraan hij maar denken kon en **daarom dacht hij ook weinig.**

Elke dag lag hij op het balkon van zijn huis en keek tevreden omlaag naar wat hij bezat. Hij had een beeldschone vrouw, die hem innig lief had en zij verwachtte haar eerste kind. Telkens als zij in de tuin in wandelde, zag zij naar boven en glimlachte hem toe. Dan knikte hij terug en dacht :

‘Die is van mij.’

Hij keek naar de kudden, die graasden in de dalen rond zijn huis en naar zijn schuren, die vol waren met vijgen, dadels en citroenen. En weer dacht hij:

‘Dat is allemaal van mij.’

En hij keek naar de ossenwagens, die zwaar beladen met druiven langzaam tegen de heuvel reden, waarop zijn huis stond en weer dacht hij:

‘Ook dit behoort mij toe.’

Op een avond lag hij op zijn rug naar de hemel te kijken, toen een bijzonder grote ster hem trof. Deze stond diep aan de horizon, maar toch glansde hij helderder dan de andere sterren. De rijke man ging rechtop zitten en voor het eerst sinds jaren kreeg hij een nieuwe gedachte. Hij belde zijn bediende en sprak: ‘Haal de wijsgeer. **Ik heb een nieuwe gedachte.**’

De knecht ijlde vol vreugde heen om de wijsgeer te halen, die bij zijn heer in dienst was. Deze had drie jaar niets te doen gehad, want zo lang was het geleden dat hem het laatst een vraag gesteld was en daar had hij niet eens het antwoord op geweten. Toch sliep hij in de kamer ernaast om direct bij de hand te zijn en hij trad dan ook terstond aan de divan van zijn meester.

‘Gij hebt mij geroepen?’

‘Zeker. **Ik heb een nieuwe gedachte.**’

De wijsgeer wreef zich in zijn handen.

‘Het is deze. Niet alles is van mij.’

De wijsgeer keek verbaasd om zich heen, want zover het oog reikte, behoorde het land aan zijn heer.

‘Domkop,’ sprak deze, ‘kijk naar boven.’ Want de ster was inmiddels gerezen en stond nu recht boven hun hoofd.

‘Dat is geen ster, antwoordde de wijsgeer, het is een komeet. En kometen brengen geluk.’

‘**Goed. En nu is mijn vraag: Wat is geluk?**’

Nu had de wijsgeer over deze vraag veel nagedacht, want zijn kamertje was klein en hij kreeg slechts te eten wat zijn meester hem overliet. Hij had gevonden dat het geluk woonde in de kamer ernaast, maar hij durfde dat niet te zeggen.

Hij zweeg dus en keek naar de vrouw in de tuin, want ongetrouwd was hij ook. ‘Je weet het niet,’ zei de rijke man.

‘Ik weet alleen,’ antwoordde de wijsgeer, ‘dat u gelukkig bent.’

‘Dat noemt zich een wijsgeer,’ sprak de rijke man schamper, ‘en hij weet niet eens, dat aan het geluk niets ontbreken mag. De sterren zijn van mij. Ze staan onbewegelijk boven mijn hoofd en ze behoren mij toe. Ik kan erop rekenen. Maar een komeet beweegt. Morgen behoort hij aan een ander toe. Welnu, geluk is volmaakt. Ontbreekt er iets aan, dan is het geen geluk. Ik ben dus niet gelukkig en dat is mijn nieuwe gedachte,’

De wijsgeer wist hier geen antwoord op, want de rijke man was zuinig en had niet de beste wijsgeer genomen. X

‘Haal drie nieuwe wijsgeren,’ sprak de rijke man, ‘want als mijn zoon geboren wordt, moet hij weten dat hij volmaakt gelukkig is.’

Nu waren er die dag drie wijzen in de stad gekomen. De rijke man liet hun ieder een zak met dadels brengen. De wijzen deelden de dadels aan de armen uit, maar behielden de zakken, want die konden nog van pas komen.

‘Ik wil helemaal gelukkig zijn,’ zei de rijke man.

De wijzen knikten, want dit was hun bekend.

‘Wie van jullie is de wijste?’ vroeg de rijke man.

‘Het wijste is hij, die het minst meent te weten.’

‘Wie van jullie weet het minst?’

De drie wijzen traden tegelijk naar voren.

‘Zo komen we niet verder,’ sprak de rijke man, ‘laat de twee anderen wachten in de kamer hiernaast, de derde blijft.’

De twee bogen en gingen heen. De rijke man sprak nu tot de wijze, die overbleef:

‘Hoe kan ik het geluk vinden?’

‘Door er niet naar te zoeken,’ antwoordde de wijze.

De man dacht hierover na, maar begrijpen deed hij het niet.

‘Wat is dan geluk?’ vroeg hij.

‘Het geluk is een toegift op iets anders.’

‘Kan ik het herkennen?’

‘Wij herkennen het, als het voorbij is.’

‘Hier heb ik helemaal niets aan,’ antwoordde de rijke man, ‘ga heen en roep de tweede.’

De eerste wijze boog en de tweede trad binnen.

‘Hoe kan ik gelukkig worden?’ vroeg de rijke man.

‘Door niets te verwachten,’ antwoordde de wijze.

‘Zijt gij gelukkig?’

‘Als ik het wist, dan zou ik het niet meer zijn.’

‘Zeer diepzinnig,’ sprak de rijke man, ‘maar ik ben niets verder gekomen. Ga heen en roept de derde.’

De tweede wijze boog en de derde wijze trad binnen.

‘Wie vindt het geluk?’ vroeg de rijke man.

‘Die het niet nodig heeft,’ antwoordde de wijze.

‘Wat ben ik als al mijn wensen vervuld zijn?’

‘Een man zonder verlangens.’

‘Is het geluk?’

‘Nee. Het is verzadiging.’

‘Buitengewoon,’ sprak de rijke man, ‘en ga nu heen.’

En ook de derdewijze boog en ging.

De rijke man dacht over alles wat hij gehoord had nog enkele ogenblikken na, want hij had ervoor betaald en de dadels waren dat jaar schaars.

Unvollendete. Van Godfried Bomans